

OSNOVE PHP-A

PROMENLJIVE

PROMENLJIVE

- Promenljiva u php-u je poseban kontejner koji može da definiše, a koji čuva vrednosti, kao što su broj, znakovni niz, objekat, niz ili logička vrednost.
- Pomoću promenljivih mogu se kreirati šabloni za operacije, kao na primer sabiranje, oduzimanje, itd.
- Vrednosti su date promenljivim kada je: skript pokrenut, kroz unos korisnika, pomoću upita baze podataka ili iz rezultata druge akcije koja se desila ranije u skriptu.
- U PHP-u promenljiva se sastoji od naziva, ispred kojeg se nalazi simbol za (\$) . Nazivi promenljivih mogu da uključuju slova, brojeve i karakter donje crtice (_). Nazivi moraju da počnu slovom ili donjom crticom.
- Nazivi promenljivih trebaju da budu smisleni i da imaju dosledan stil, kako bi svi koji gledaju skriptu mogli lakše da razumeju šta promenljiva predstavlja.

PROMENLJIVE

- Znak tačka-zarez (;), poznat i kao kraj instrukcije, koristi se na kraju PHP iskaza.
- Kada se deklarira promenljiva obično joj se dodeljuje vrednost u istom iskazu, kao što je na slici prikazano:

```
<?php
//Validne promenljive
$a="Baze podataka";
$_123=5;
$a_b_c=3.14;
$abc123; // promenljiva koja ima NULL vrednost
?>
```

PROMENLJIVE

Prethodne linije koda deklarišu 4 promenljive i koriste operator dodele (=) za dodelu vrednosti njima. Više reči o dodeli biće u narednim predavanjima.

Nakon što se promenljivim dodeli vrednost, mogu se tretirati isto kao da su one same vrednosti:

```
print $_123;
```

```
//je isto sto i
```

```
print 5;
```

```
//sve dok je promenljivoj $_123 dodeljena vrednost 5
```

GLOBALNE I SUPERGLOBALNE PROMENLJIVE

Osim pravila za imenovanje promenljivih u PHP-u, postoje pravila koja se odnose na dostupnost promenljivih. Generalno, dodeljena vrednost promenljive je predstavljena samo unutar funkcije ili skripta u kojem se nalazi.

Primer: ako imamo skriptu koja se zove `script1.php` i ona ima promenljivu `$name="Ana"`, druga skripta `script2.php` takođe može da ima promenljivu `$name` i da joj dodeli bilo koju vrednost npr. `$name="Voja"`, nezavisno od toga sto `script1.php` ima promenljivu koja ima isti naziv. Vrednost promenljive `$name` je lokalna za svaki skript, a dodeljene vrednosti su nezavisne jedna od druge.

GLOBALNE I SUPERGLOBALNE PROMENLJIVE

Takođe, može da se definiše promenljiva `$name` kao globalna unutar skripta ili funkcije.

Ako je promenljiva `$name` u skriptovima `script1.php` i `script2.php` definisana kao **globalna**, a skriptovi su međusobno povezani, onda postoji samo jedna vrednost za promenljivu `$name` koju dele 2 skripta.

GLOBALNE I SUPERGLOBALNE PROMENLJIVE

Osim globalnih promenljivih koje sami kreiramo, PHP ima nekoliko unapred definisanih promenljivih koje se nazivaju **superglobalne**. Ove promenljive su uvek prisutne i njihove vrednosti su dostupne u svim skriptovima.

Svaka od sledećih superglobalnih promenljivih je, u stvari, niz drugih promenljivih:

- **\$_GET** sadrži sve promenljive obezbeđene u skriptu pomoću metoda **GET**.
- **\$_POST** sadrži sve promenljive obezbeđene u skriptu pomoću metoda **POST**.
- **\$_COOKIE** sadrži sve promenljive obezbeđene u skriptu pomoću “cookies”.
- **\$_FILES** sadrži sve promenljive obezbeđene u skriptu pomoću metoda fajlova.
- **\$_SERVER** sadrži informacije, kao što su zaglavlje, putanje fajla i lokacije skripta.
- **\$_ENV** sadrži sve promenljive obezbeđene u skriptu kao deo okruženja servera.
- **\$_REQUEST** sadrži sve promenljive obezbeđene u skriptu pomoću mehanizama unosa **GET**, **POST** ili **COOKIE**.
- **\$_SESSION** sadrži sve promenljive koje su trenutno registrovane u sesiji.